

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Černým, Ph.D., ve věci

žalobkyně: **S. A.**, narozená X
státní příslušnost Bělorusko
pobytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2021, č. j. OAM-752/ZA-ZA11-D07-2021

takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 10. 2021, č. j. OAM-752/ZA-ZA11-D07-2021, kterým byla podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), její žádost o udělení mezinárodní ochrany shledána nepřipustnou, a řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo podle § 25 písm. i) zákona o azylu zastaveno. Dále žalovaný rozhodl, že státem příslušným k posouzení podané žádosti o mezinárodní ochranu podle čl. 3 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „Dublinské nařízení“), je Polská republika (dále také „Polsko“).

Žaloba

2. V podané žalobě žalobkyně namítala, že byla v předchozím řízení zkrácena na svých právech a poukázala na porušení § 3, § 50 odst. 2 a 3, § 52 a § 68 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „správní řád“), dále namítala porušení § 14a zákona o azylu a čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Žalobkyně uvedla, že žalovaný neposoudil faktickou situaci v Polsku, zcela přehlížel celosvětově sledovanou situaci na polsko-běloruské hranici. Dle žalobkyně si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro vydání rozhodnutí a nezjistil stav věci v takovém rozsahu, aby o něm nebyly důvodné pochybnosti. Rozhodnutí nebylo náležitě odůvodněno, a tudíž se jeví jako nepřezkoumatelné. Žalobkyně upozornila na to, že si žalovaný neopatřil dostatečné množství relevantních zdrojů a informace dodané žalobkyní přehlíží. Žalobkyně podotkla, že žalovaný rozhodl na podkladě jediného zdroje, a to Informace OAMP Polsko, azylový systém: řízení o mezinárodní ochraně, pobytová střediska a dublinský systém ze dne 10. 8. 2020 (dále jen „Informace OAMP“), čímž správní orgán nerespektoval povinnost stanovenou čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení. Žalobkyně zdůraznila, že tento zdroj není aktuální a není z něj zřejmé, v čem žalovaný spatřuje jistotu, že bude žalobkyni v Polsku zaručen řádný azylový proces. Žalobkyně upozornila, že účelem důkazních materiálů je posoudit skutečný stav, který v dané zemi panuje. Úkolem správního orgánu je využívat dostupné materiály tak, aby bylo bez jakékoliv pochybnosti zjištěno, jakým způsobem azylové řízení probíhá a jakým způsobem jsou zákonná opatření aplikována, k tomu žalobkyně odkázala rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41. Podle žalobkyně tím byla porušena ustanovení správního řádu, konkrétně § 3, § 2 odst. 4 a § 50 odst. 3 a 4, neboť žalovaný nezjistil stav věci způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, v rozsahu, který je nezbytný vzhledem ke konkrétním okolnostem případu.
3. Žalobkyně dále poukázala na systémové nedostatky a nesouhlasila s tvrzením žalovaného, že Evropský soud pro lidská práva (dále jen „ESLP“) nevydal žádné závazné rozhodnutí, které by deklarovalo systematické nedostatky v azylovém řízení v Polsku, neboť dne 23. 7. 2020 vydal rozhodnutí, v němž konstatoval, že polské státní orgány selhaly v posouzení žadatelovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Upozornil na zprávu AIDA z roku 2021, ve které je uvedeno, že i přes dané rozhodnutí ESLP a další probíhající případy u ESLP polská vláda stále odmítá existenci nezákonných praktik na hranicích. Žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 9. 2019, č. j. 5 Azs 252/2019-41, kde se zabýval otázkou, zda informace, které si žalovaný obstaral, byly dostatečným zdrojem relevantních zjištění. Ohledně zabývání se otázkou systémových nedostatků v rozhodnutí žalobkyně odkázala na rozsudek ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014-27, a dodala, že se žalovaný k možnosti systémových nedostatků v azylovém řízení vyjádřil, avšak nedostatečně. V této souvislosti rovněž poukázala na náleze Ústavního soudu ze dne 18. 9. 2014, sp. zn. III. ÚS 2331/14. Podle žalobkyně žalovaný spoléhá na vnitrostátní úpravu Polska a nezhodnotil, zda nedochází k systémovým nedostatkům v rámci reálného azylového řízení. Žalobkyně zmínila zprávu Human Rights Watch Bělorusko/Polsko: *zneužívání a push-backy na hranicích*, ze které je patrné, že krize na běloruské hranici vede k vážnému porušování lidských práv migrantů a žadatelů o azyl.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Žalobkyně dále uvedla, že na tuto krizi reagují i mezinárodní, nevládní a neziskové organizace. Žalobkyně upozornila na to, že k aplikaci čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení postačí pouhá domněnka systematických nedostatků, pokud je založena na existenci závažných důvodů. Tyto důvody žalobkyně prokázala v tomto podání z několika zdrojů.

4. Žalobkyně v žalobě dále uvedla důvody pro převzetí žádosti o mezinárodní ochranu Českou republikou dle čl. 17 Dublinského nařízení. Sdělila, že již 10 let pobývá na území České republiky, zůstávala zde vždy legálně, na základě vyřízení viz. V Polsku se nikdy déle nezdržovala, tuto zemi nezná, nemá zde žádný majetek, rodinu, přátele. Českou republiku považuje za svůj domov, hovoří velmi dobře česky a vlastní zde nemovitosti. Z důvodu špatné politické situace se žalobkyně začala obávat návratu do země a v České republice požádala o azyl. Poukázala na čl. 17 Dublinského nařízení, který umožňuje členskému státu odchýlit se od čl. 3 téhož nařízení a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, i když podle kritérií stanovených Dublinským nařízením není příslušným. Závěrem žalobkyně uvedla, že žalovaný nezohlednil všechny žalobkyní uvedené skutečnosti a žádosti se zabýval pouze procedurálně.

Vyjádření žalovaného k žalobě

5. Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě uvedl, že se v napadeném rozhodnutí především zabýval určením příslušného státu odpovědného za věcné posouzení žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany. Vzhledem k tomu, že žádost o mezinárodní ochranu podala žalobkyně v době svého platného víza vydaného Polskou republikou, bylo nezbytné aplikovat čl. 12 Dublinského nařízení. Žalovaný upozornil, že se zabýval skutečnostmi, zda v případě Polské republiky existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systémovým nedostatkům v rámci azylového řízení. Žalovaný sdělil, že vycházel z dokumentu Informace OAMP, který byl vypracován v souladu se Zprávou Podpůrného evropského azylového úřadu k metodice informací o zemích původu, na základě uznávaných a relevantních veřejně dostupných informací a upozornil, že zdroje informací jsou uvedeny na konci dokumentu, mezi nimiž jsou i odkazy na zprávy Asylum Information Database (AIDA), na které rovněž odkazovala žalobkyně. Žalovaný dále konstatoval, že ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systémové nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Polské republice. Rovněž nebylo vydáno stanovisko Úřadem Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky. Žalovaný je přesvědčen, že žalobkyni v této souvislosti nehrozí v Polské republice nelidské či ponižující zacházení a dodal, že Polská republika je považována za bezpečnou zemi původu i ostatními státy Evropské unie. Žalovaný poukázal, že zohlednil situaci žalobkyně i ze zdravotního hlediska, sociálních a kulturních vazeb. Žalovaný sdělil, že pobytový titul, který žalobkyně získala v roce 2009 uzavřením sňatku, jí byl ukončen v roce 2012, poté se několikrát obrátila na zastupitelský úřad ČR, avšak s vyřízením víza nebyla úspěšná. Žalovaný uzavřel, že samotné určení odpovědného členského státu za vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany neznemožňuje žalobkyni pobývat na území ČR na základě vyřízení jiného pobytového titulu.

Ústní jednání

6. Při jednání soudu konaném dne 13. 2. 2023 žalobkyně odkázala na písemné znění žaloby a uvedla, že na území České republiky má nemovitosti, chtěla by zde bydlet a pracovat. Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

Polské vízum má proto, že na české ambasádě opakovaně nebyla úspěšná se svými žádostmi a bylo pro ni podstatně jednodušší získat polské vízum. Během pandemie Covid se zhoršil její zdravotní stav. Žalobkyně soudu předložila ambulantní zprávu ze dne 15.11.2022 k doložení svého zdravotního stavu s tím, že má zlomeninu obratle a další kontrola je dne 15.02.2023. Je vdána v České republice za Slováka, který má české občanství, ale od roku 2012 ho neviděla, protože utekl kvůli nějakým problémům, možná kvůli trestné činnosti. Její syn žije v Rakousku, kde má také občanství. Žalobkyně se domnívala, že jí nechtějí dát na české ambasádě vízum proto, že má nejspíše někde uvedeno, že uzavřela účelovou svatbu, proto má také problémy s cizineckou policií. Opakovaně žádala o povolení k práci, kterou měla domluvenou, ale bylo s tím spousta problémů. Chtěla dočasnou ochranu, jaká se poskytuje Ukrajincům, neboť má trvalý pobyt na Ukrajině. V současnosti se nemůže vrátit do Běloruska, neboť tam prodala byt a značně se tam zhoršila politická situace. Osoby, které opakovaně přechází hranice, mají problémy. Naposledy žalobkyni nechtěli přes bělorusko-polskou hranici pustit do Polska. Její situace je špatná, neboť se nemůže vrátit do Běloruska, na Ukrajinu kvůli válce, navíc je Polsko plné ukrajinských utečenců. Žalobkyně v konečném návrhu uvedla, že chce žít v České republice a nemá ani kam jít.

7. Pověřená pracovnice žalovaného plně odkázala na písemné vyjádření k žalobě a dále uvedla, že se nerozhoduje o mezinárodní ochraně, ale pouze o tom, který stát je příslušný k vyřízení žádosti žalobkyně, a vzhledem k udělenému vízu má žádost žalobkyně vyřizovat Polská republika. Pověřená pracovnice žalovaného v konečném návrhu navrhla zamítnout žalobu s tím, že nezazněly důvody, proč ponechat žalobkyni na území ČR. Složitost pobytové procedury není důvodem k udělení mezinárodní ochrany. Mezinárodní ochrana není ani náhradním řešením za odebraný pobyt. Pravidla zákona o pobytu cizinců je třeba splnit, žalobkyně může o pobytové oprávnění jako jiný cizinec požádat, pokud trvá na tom, že chce nadále pobývat v České republice. V tomto řízení se posuzuje, kdo je příslušný k vyřízení žádosti o udělení mezinárodní ochrany a tím je Polská republika.

Posouzení věci soudem

8. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s. ř. s., který vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v § 75 odst. 2 věty první tohoto zákona. Z ní vyplývá, že soud přezkoumává rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během patnáctidenní lhůty ode dne doručení napadeného rozhodnutí, jak stanovuje § 72 odst. 1 věty první s. ř. s. a § 32 odst. 1 zákona o azylu. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení odůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud z úřední povinnosti přihlížet toliko k takovým vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají jeho nicotnost podle § 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky v projednávané věci nebyly zjištěny.
9. Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Ze správního spisu postoupeného žalovaným soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Dne 2. 9. 2021 podala žalobkyně žádost o udělení mezinárodní ochrany. Dne 10. 9. 2021 poskytla žalobkyně údaje potřebné k žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Konkrétně

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

uvedla, že je státní příslušnicí Běloruska, má cestovní doklad s platností do 16. 11. 2029, hlásí se k ukrajinské národnosti, je schopna dorozumět se česky, rusky a ukrajinsky, je pravoslavná křesťanka. Žalobkyně je vdaná a má syna, manžel je Slovák a kvůli němu má problémy, manžel od roku 2012 v České republice nepobývá, neví co s ním je. Popsala svou cestu do České republiky tak, že dne 29. 5. 2021 odcestovala z Běloruska na Ukrajinu, poté 4. 6. 2021 odletěla z Ukrajiny do Pardubic a následně pokračovala v cestě do svého bytu v Jirkově, kde pobývala až do podání své žádosti. Žalobkyně sdělila, že v Evropě pobývá přibližně půl roku a půl roku v Bělorusku, do Evropy jezdí na víza vydaná Polskou republikou, Litvou nebo Lotyšskem, na české ambasádě měla problémy. V České republice vlastní 2 byty, v jednom bydlí a jeden pronajímá. O mezinárodní ochranu žádala v České republice již v roce 2015, avšak z důvodu uděleného lotyšského víza s ní bylo zahájeno řízení dle Dublinského nařízení a měla odcestovat do Lotyšska. Žalobkyně dále sdělila, že se léčí s vegetativně-vaskulární dystonií více jak 10 let. Jako důvod žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedla, že se špatně vyjadřovala o běloruském prezidentovi a na hranicích jí bylo sděleno, že jí přes hranice pustili naposledy, příště až přijede, tak by už neodjela ze země.

11. Žalobkyně ke své žádosti uvedla, že se v roce 2009 vdala, a poté co jí byl v roce 2012 zamítnut pobyt v České republice, odcestovala do Běloruska. Od roku 2012 jezdí do České republiky na různá víza. Poté navštěvovala ambasádu, ale vízum nedostala. Na otázku proč si vyřídila vízum do Polské republiky, odpověděla, že nechodí na ambasádu ČR, ale vždy na jinou, na české ambasádě je to pro ni stres. Přestože neměla v Polsku nikdy žádný problém, tak tam neměla v úmyslu nikdy pobývat, jen v ČR nebo Rakousku. Na otázku, zda má žalobkyně nějaké důvody, pro které by nemohla odcestovat do Polska a pokračovat tam ve své žádosti o mezinárodní ochranu uvedla, proč by cestovala do Polska, nemá tam byt, chce zůstat v ČR, kde má svůj byt. Dále uvedla, že má syna v Rakousku, dvě tety v Lotyšsku a manžela, ale o něm neví kde je.
12. Ze spisového materiálu rovněž vyplynulo, že si žalovaný před rozhodnutím ve věci obstaral Informace OAMP, kde je popsán průběh řízení o udělení mezinárodní ochrany v Polské republice. Poté žalovaný vyrozuměl žalobkyni o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí v rámci řízení o udělení mezinárodní ochrany a vyjádřit se k nim.
13. Dle protokolu o seznámení se s podklady rozhodnutí ve věcech mezinárodní ochrany ze dne 7. 10. 2021 je pak zřejmé, že se žalobkyně s obsahem podkladů nechtěla seznámit, uvedla, že se ještě poradí s právníkem a odmítla protokol podepsat.
14. Dne 15. 10. 2021 doložila žalobkyně žalovanému „Žádost o převzetí žádosti o mezinárodní ochranu Českou republikou dle čl. 17 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 604/2013“ včetně příloh (fotokopie cestovních dokladů, výpis z katastru nemovitostí k nemovitosti v obci Jirkov a Chomutov, čestné prohlášení paní Zavoralové ze dne 12. 3. 2018, čestné prohlášení pana Zavorala, čestné prohlášení sousedů ze dne 12. 10. 2021 a lékařská zpráva z Krajské nemocnice v Chomutově). V této žádosti shrnula její vztah k České republice a obavy z předání její žádosti o mezinárodní ochranu do Polska.
15. Ze správního spisu a cestovního dokladu žalobkyně vyplynulo, že je držitelkou víza č. 100508668 vydaného Polskou republikou v Brestu dne 9. 3. 2020 s možností více vstupů a maximální délkou pobytu 90 dní ode dne 8. 4. 2020 do 7. 4. 2022.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

16. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, je-li k posuzování žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.
17. Podle § 10a odst. 2 téhož zákona, je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.
18. Podle § 25 písm. i) téhož zákona se řízení zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.
19. Podle čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení pokud nemůže být na základě kritérií vyjmenovaných v tomto nařízení určen příslušný členský stát, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný první členský stát, ve kterém byla žádost podána. Není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát. Pokud podle tohoto odstavce nelze provést přemístění do žádného členského státu určeného na základě kritérií stanovených v kapitole III ani do prvního členského státu, v němž byla žádost podána, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, se stává příslušným členským státem.
20. Podle č. 12 odst. 1 Dublinského nařízení pokud je žadatel držitelem platného povolení k pobytu, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto povolení vydal.
21. Podle č. 12 odst. 2 Dublinského nařízení pokud je žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil, ledaže bylo vízum uděleno jménem jiného členského státu v rámci ujednání o zastupování podle článku 8 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 810/2009 ze dne 13. července 2009 o kodexu Společenství o vízech. V tom případě je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný zastupovaný členský stát.
22. Podle čl. 17 Dublinského nařízení odchýlně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný. Členský stát, který se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu podle tohoto odstavce, se stává příslušným členským státem a přebírá povinnosti s tím spojené. V případě potřeby uvědomí prostřednictvím elektronické komunikační sítě "DubliNet", zřízené podle článku 18 nařízení (ES) č. 1560/2003, původně příslušný členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, nebo členský stát, kterému byla podána žádost o převzetí nebo přijetí zpět. Členský stát, který se stal příslušným

podle tohoto odstavce, uvede v systému Eurodac v souladu s nařízením (EU) č. 603/2013 datum, kdy se rozhodl, že posoudí žádost o mezinárodní ochranu.

23. Nejprve se soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti, kterou žalobkyně spatřovala v tom, že si žalovaný neopatřil dostatek podkladů pro své rozhodnutí, nezjistil stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a své rozhodnutí dostatečně neodůvodnil. K této námitce soud uvádí, že skutkový stav byl žalovaným zjištěn dostatečně a odpovídá okolnostem daného případu ve smyslu § 2 odst. 4, § 3, § 50 odst. 2, odst. 3 a odst. 4 správního řádu s tím, že rozhodnutí je taktéž přesvědčivě odůvodněno. Žalovaný při svém rozhodování neopomněl zhodnotit veškeré zjištěné skutečnosti, všechny důkazy samostatně i ve vzájemných souvislostech a měl na zřeteli základní zásady správního práva, a to při současném respektování obecných zásad a záruk stanovených v Dublinském nařízení a své rozhodnutí v souladu s § 68 odst. 3 správního řádu řádně zdůvodnil, napadené rozhodnutí lze tak označit za plně přezkoumatelné.
24. Předně soud konstatuje, že se ztotožnil s argumentací žalovaného v otázce, který členský stát EU je příslušný k posuzování žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu. Z citovaných pasáží, konkrétně z čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení, vyplývá, že je-li žadatel držitelem platného víza, je k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu příslušný členský stát, který toto vízum udělil. Jak již soud uvedl, žalobkyni v době rozhodování o její žádosti bylo vydáno vízum č. 100508668 s platností od 8. 4. 2020 do 7. 4. 2022, soud proto shodně s žalovaným konstatuje, že je zde namíste aplikovat čl. 12 odst. 2 Dublinského nařízení. Jako příslušný stát byla správně určena Polská republika.
25. Dále žalobkyně namítala, že se žalovaný nedostatečně zabýval existencí případných systémových nedostatků ve smyslu čl. 3 odst. 2 Dublinského nařízení.
26. Soud k věci předně uvádí, že otázkou přemístění žadatele o mezinárodní ochranu do Polské republiky se s ohledem na tvrzenou existenci systematických nedostatků azylového systému Polské republiky (čl. 3 odst. 2 nařízení Dublinského nařízení) opakovaně zabýval i Nejvyšší správní soud v rozsudcích ze dne 26. 5. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26, ze dne 22. 3. 2016, č. j. 9 Azs 27/2016 - 37, ze dne 6. 9. 2016, č. j. 4 Azs 174/2016 - 24, ze dne 14. 12. 2016, č. j. 4 Azs 217/2016 - 40, ze dne 16. 11. 2016, č. j. 7 Azs 276/2016 - 17, či ze dne 13. 7. 2016, č. j. 1 Azs 136/2016 - 31. Neshledal přitom systematické nedostatky azylového systému Polské republiky, které by znemožňovaly přemístění žadatelů do tohoto členského státu. V rozsudku ze dne 25. 6. 2016, č. j. 2 Azs 113/2016 - 26 pak Nejvyšší správní soud konstatoval, že „*statistický rozdíl mezi úspěšností ukrajinských žadatelů v České a Polské republice svědčí o přísnějším postupu polských orgánů. Na druhou stranu tento rozdíl sám o sobě nepředstavuje okolnost, pro kterou by se žalovaný či soud měl vážně obávat, že stěžovatelčina žádost nebude v Polsku dostatečně posouzena a že dojde k jejímu navrácení na Ukrajinu v rozporu se zásadou non-refoulement. Jedná se o možnou indicii, která však bez poznatků o tom, že by posouzení žádostí ukrajinských občanů ze strany Polské republiky bylo pouze paušální, formalizované, nezohledňující specifika konkrétních případů a bez možnosti účinného opravného prostředku, nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé nařízení Dublin III. Přísnější přístup totiž sám o sobě ještě neznačí, že žádosti o mezinárodní ochranu nejsou dostatečně posuzovány.*“
27. Soud má za to, že žalovaný v rozhodnutí zkoumal podmínky azylového řízení v Polsku a zabýval se tím, zda v případě Polska existují či neexistují závažné důvody se domnívat, že zde dochází k systematickým nedostatkům v podmínkách přijetí žadatelů o azyl či zda Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

neexistuje riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Žalovaný si za účelem zjištění, zda v Polsku nedochází k systematickým nedostatkům, obstaral dokumenty vypovídající o azylové situaci v Polsku. Zejména vycházel z dokumentu Informace OAMP. Z této informace pak shrnul právní základ řízení o udělení mezinárodní ochrany v Polsku a postup v tomto řízení. Mimo jiné uvedl, že žadatelé o mezinárodní ochranu jsou informováni o seznamu nevládních organizací, registrují se v jednom ze dvou přijímacích středisek, ve kterých mají nárok na sociální a materiální podporu, lékařskou péči či školní vzdělávání. Žalovaný popsal též možnosti opravných prostředků proti rozhodnutí o mezinárodní ochraně v Polsku. Závěry žalovaného jsou uvedeny na straně 4-5 napadeného rozhodnutí a soud se s nimi ztotožňuje. Z tohoto dokumentu nevyplývá nic, co by poukazovalo na eventuální domněnky o potencionálních systematických nedostacích.

28. K namítanému jedinému zdroji, na jehož podkladě soud rozhodl, soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 6. 2022, č. j. 1 Azs 77/2022-18, ve kterém Nejvyšší správní soud konstatoval, že „z rozhodovací činnosti Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě dublinských přemístění bývá ve správním spise standardně založena právě pouze zpráva Informace OAMP k Polsku, vycházející z více zdrojů, a že kasační soud ji v rámci správního řízení obecně považuje za dostatečný podklad.“ Současně soud uvádí, že dokument byl z časového hlediska i přiměřeně aktuální.
29. Dále soud uvádí, že ani na úrovni Evropské unie, jejich jednotlivých výkonných orgánů či Evropského soudního dvora či ze strany Evropského soudu pro lidská práva ve Štrasburku nebylo vydáno žádné závazné rozhodnutí pro členské státy Evropské unie nebo Rady Evropy, které by jednoznačně deklarovalo systematické nedostatky řízení ve věci mezinárodní ochrany a přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu v Polské republice dosahující dokonce rizika nelidského nebo ponižujícího zacházení ve smyslu Listiny základních práv Evropské unie. Ani Úřad Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky nevydal žádné stanovisko požadující, aby se členské státy Evropské unie zdržely transferu žadatelů o mezinárodní ochranu do Polské republiky. Soud tedy neshledal, že by rozhodnutí žalovaného bylo v tomto směru nepřezkoumatelné či nedostatečné. V této souvislosti soud považuje za nutné zdůraznit, že ani Nejvyšší správní soud opakovaně neshledal systematické nedostatky azylového systému Polské republiky, které by znemožňovaly přemístění žadatelů do tohoto členského státu.
30. Dále soud zdůrazňuje, že Polsko je členem EU, státní moc dodržuje právní předpisy i lidská práva, Polsko rovněž ratifikovalo mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách a je považováno za bezpečnou zemi původu nejen ČR, ale i ostatními státy EU. Polsko je bezpečnou zemí, která neporušuje základní lidská práva a dbá na jejich dodržování. Ani z důvodu válečného konfliktu na Ukrajině a masivního zvýšení migračního náporu na Polskou republiku nevydala žádná z evropských soudních institucí prohlášení o systematických nedostacích polského azylového řízení nebo tamních přijímacích podmínek. Neexistují žádné důkazy, že by v Polsku docházelo k nelidskému či ponižujícímu zacházení, jak je uvedeno v čl. 4 Listiny základních práv EU. Ostatně i námitky žalobkyně směřují především k zacházení se žadateli o azyl na polsko-běloruských hranicích. Žalobkyně je však v jiné pozici, neboť není důvod, aby se snažila bez povolení dostat přes polsko-běloruskou hranici. Posouzení žádosti žalobkyně v Polsku nevede k vážné obavě ve smyslu čl. 3 odst. 2 věty druhé.

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.

31. Pokud jde o aplikaci článku 17 Dublinského nařízení, podle něhož odchýlně od článku 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný, je třeba upozornit, že uvedené ustanovení představuje diskreční oprávnění členského státu, aby dle vlastního uvážení rozhodl o žádosti žadatele, aniž by k tomu byl příslušný. Předmětné ustanovení žádné konkrétní důvody nestanovuje, ovšem je skutečně na uvážení toho, kterého členského státu, zda neuplatní v Dublinském nařízení stanovená standardní pravidla a výjimečně rozhodne sám o žádosti žadatele, k níž není podle standardních pravidel příslušný. Je třeba zdůraznit, že není povinností správního orgánu v azylovém řízení odůvodňovat skutečnost, že podle článku 17 Dublinského nařízení nepostupoval, neboť, jak již bylo uvedeno, nejedná se o oprávnění žadatele, aby byla jeho žádost projednávána ve státě, ve kterém o mezinárodní ochranu požádal, ale o oprávnění členského státu ponechat si žadatele ve své jurisdikci. Není tedy možné a ani žádoucí, aby se orgán vedoucí řízení podle Dublinského nařízení zabýval veškerými skutečnostmi daného případu, nýbrž je povinen se zabývat toliko skutečnostmi relevantními k posouzení příslušnosti členského státu. Na aplikaci čl. 17 není právní nárok, jde pouze o oprávnění členského státu a nikoli o jeho povinnost. Užití tohoto institutu tudíž není vynutitelné. Dublinské nařízení ani nijak neklade povinnost odůvodňovat nevyužití tohoto diskrečního oprávnění. Jde o tzv. doložku svrchovanosti, která zachovává členskému státu pravomoc k výkonu práva poskytnout azyl nezávisle na členském státu příslušném k posouzení žádosti na základě kritérií stanovených tímto nařízením. Ostatně i v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 3. 2017, č. j. 6 Azs 16/2017-61, bylo uvedeno, že obecně není správní orgán povinen odůvodňovat, proč nepřistoupil k použití diskrečního ustanovení čl. 17 Dublinského nařízení, má se však otázkou jeho nevyužití zabývat s ohledem na specifické okolnosti hodné zřetele.
32. V daném případě se žalovaný otázkou aplikace čl. 17 Dublinského nařízení zabýval na straně 5-6 napadeného rozhodnutí, avšak nebyl shledán žádný důvod hodný zvláštního zřetele, jako je zvláštní vztah k České republice nebo hrozba závažných nežádoucích důsledků pro žalobkyni (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 1. 2017, č. j. 2 Azs 222/2016-24). Soud pouze v krátkosti uvádí, že hlavním smyslem existence Dublinského nařízení je rychlé určení členského státu příslušného k vyřízení žádosti o mezinárodní ochranu, neboť je žádoucí, aby řízení vedl jediný stát, a aby řízení proběhlo co nejrychleji v zájmu žadatele, který po dobu řízení setrvává v právní nejistotě. Soud tedy neshledal ani tuto námitku důvodnou.
33. Soud dodává, že by si měla žalobkyně uvědomit, že její vztah k Polsku byl pro účely řízení o mezinárodní ochraně založen čl. 12 Dublinským nařízením ve spojení se skutečností, že na území schengenského prostoru pobývala na základě víza vydaného Polskem. Dublinský systém je založen na tom, že příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu je především členský stát, který hrál největší úlohu při vstupu žadatele na území členských států, tedy mimo jiné tím, že vydal žadatelce vízum. Skutečnost, že žalobkyně využívala polské vízum pouze k pobytu na území ČR a na území Polska fakticky nepobývala, byla její volbou a nemůže založit ČR povinnost, aby využila diskrečního oprávnění podle čl. 17 Dublinského nařízení.
34. Závěrem soud uvádí, že neprováděl meritorní posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany, neboť příslušným státem k posouzení žádosti žalobkyně je Polská republika.

35. S ohledem na výše uvedené soud vyhodnotil žalobu v mezích uplatněných žalobních bodů jako nedůvodnou, a proto ji výrokem I. rozsudku podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
36. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly, proto soud vyslovil, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Ústí nad Labem 13. února 2023

JUDr. Petr Černý, Ph.D. v.r.
samosoudce

Shodu s prvopisem potvrzuje I. T.